

Dönem : 1
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 217

Köy enstitüleri ve ilk öğretmen okullarının birleştirilmesi hakkındaki Kanunun 5 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/239)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71/1783 - 2001

20 . 6 . 1968

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 12 . 6 . 1968 tarihinde kararlaştırılan «Köy enstitüleri ile ilk öğretmen okullarının birleştirilmesi hakkındaki Kanunun beşinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Başbakan
İsmet İnönü

G E R E K Ç E

6234 sayılı Kanunun 5 nci maddesinde :

(İlk öğretmen okulu mezunları, mecburi hizmetlerini tamamlayıncaya kadar köy okullarında çalıştırılırlar. Bunlardan öğretmen yetiştiren yüksek öğrenim müesseselerine devam edecek olanların mecburi hizmetleri Millî Eğitim Vekâletince tevil olunur) denilmektedir.

Bu maddenin uygulanmasında görülen aksaklıklar ve bunların giderilmesi için düşünülen tedbirler şunlardır.

1. Ekserisi tek öğretmenli bulunan köylerde çalıştırılan stajyer öğretmenlerin üç yıllık, staj süresi içinde başarı sağlayamadıklarından görevlerine son verilmesi icabetmektedir. Bu ise, öğretmenlerin rehbersizlikten ve normal çalışma şartlarından yoksun köy muhitinde kendilerini yetiştirme imkânlarının bulunmaması bakımından mağduriyetlerini mucip olmaktadır.

Tek öğretmenli okullarda başarı gösteremiyen stajyer öğretmenlerin birden fazla öğretmenli köy okullarına nakil suretiyle bu önemli mahzurun giderilmesi mümkün ise de bu tip köy okullarının azlığı sebebiyle staj süresinin ikinci yılında başarı gösteremiyenlerin tam teşkilâtli il, ilçe veya bucak merkez okullarından birinde çalıştırılmak suretiyle denenmesinin ve öğretmenin de kendisini yetiştirmesine fırsat hazırlanmasının yerinde olacağı düşünülmektedir.

2. İlk öğretmen okulunu bitirdikten sonra ya doğrudan doğruya veya öğretmen ikon lise bitirme imtihanını vermek suretiyle yüksek öğrenim müesseselerinden birinde yüksek tahsilini yapmak imkânını bulmuş olan öğretmenlerin yalnız öğretmen yetiştiren yüksek öğrenim müesseselerine devamlarının kayda bağlanması yüksek tahsil engelleyici mahiyette bulunmuştur.

Esâsen bahsolunan şekilde yüksek tahsile devam için bir üst öğrenim yapmak isteyenlerin % oranı çok azdır. 6234 sayılı Kanunun öğretmeni meslekine bağlamak hususunda derpiş ettiği bu endişe ehemmiyetini geniş nisbette kaybetmiş bulunmaktadır.

Bunun için, Millî Eğitim Bakanlığınca tesbit edilecek esaslar dâhilinde ve usulü veçhile mecburi hizmetlerinin ertelenmesi, demokratik nizamlar ve hakkaniyet esaslarına uygun düşeceğinden yukarıda yazılı mucip sebepler karşısında sözü edilen kanun maddesinin ilişik şekilde değiştirilmesi uygun görülmektedir.

Millî Eğitim Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No : 1/239
Karar No : 13

30 . 1 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığınız tarafından komisyonumuza havale edilen, köy enstitüleri ile ilköğretmen okullarının birleştirilmesi hakkındaki Kanununun 5 ne maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı, Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının gerekçesinde serd edilen fikirler komisyonumuzca da benimsenerek, tasarının maddelerine geçilmiş ve yapılan müzakere neticesinde tasarı aynen kabul edilmiştir.

Plân Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü		
Niğde	Tunceli	Adana	Aydın
<i>M. Altınsoy</i>	<i>F. Ülkü</i>	Muhafifim	<i>M. Şükrü Koç</i>
		<i>H. Aksay</i>	
Çanakkale	Denizli	Erzurum	Manisa
<i>A. Nihat Akay</i>	<i>R. Şenel</i>	<i>C. Dursunoğlu</i>	<i>N. Ağaoğlu</i>
Manisa	Muğla	Ordu	Sakarya
<i>S. Çağlar</i>	<i>H. Baydur</i>	<i>Ş. Pehlivanoglu</i>	<i>Y. Ulusoy</i>
		Sakarya	
		<i>B. Akdağ</i>	

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No : 1/239
Karar No : 73

24 . 5 . 1963

Millî Meclisi Yüksek Başkanlığına

Köy enstitüleri ile ilk öğretmen okullarının birleştirilmesi hakkındaki Kanununun 5 ne maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Millî Eğitim Komisyonu raporu ilgili Hükümet temsilcileri hazır oldukları halde incelendi ve görüşüldü.

Mezkûr kanunun 5 ne maddesi, ilk öğretmen okulu mezunlarının mecburi hizmetlerini tamamlamaya kadar köy okullarında çalışmalarını ön görmektedir. Kanun tasarısında bu halin çoğunluğu tek öğretmenli bulunan köylerde çalıştırılan stajyer öğretmenlerin üç yıllık staj süresi içinde başarı sağlamadıklarından görevlerine son verilmeyi gerektirdiği ifade edilmektedir. Bu durumun önlenmesi, stajyer öğretmenlerin il, ilçe veya bucak merkezlerindeki okullarda çalıştırılarak yetiştirilmelerini sağlayan tasarı Millî Eğitim Komisyonunca müspet mütalâa olunmuştur.

Komisyonumuzca da yerinde görülen kanun tasarısı ile değiştirilmesi istenilen 5 nci maddenin birinci fıkrasındaki (il, ilçe ve bucaklardaki tam teşekküllü bir okulda bir sene daha staj yaptırılması) hakkındaki hüküm uygun görülmeyle beraber bu türlü okulların köylerde de bulunabileceği ve başarısız bir kimsenin il veya ilçeye nakledilmesi bir taktif gibi görüldüğünden mahal zikredilmeden stajın tam teşekküllü bir okulda yapılması uygun görülmüştür.

Diğer taraftan mezkûr maddenin üçüncü fıkrasıyla yüksek tahsil yapan öğretmenlerin mecburi hizmetlerinin tecil edilmesi hakkındaki hükmün de öğretmen mesleki içerisinde kalmak şartıyla yüksek tahsil yapması hem gayeye hem de mecburi hizmetin gerekçesine daha uygun olduğundan fıkra bu maksatla değiştirilmiştir.

Diğer maddeleri aynen kabul edilen kanun tasarısı Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Hatay <i>Ş. İnal</i>	Başkan V. Balıkesir <i>F. İslimyeli</i>	Sözcü Ordu <i>A. H. Onat</i>	Kâtip Yozgat <i>V. Uyar</i>
Aydın 1 nci maddenin son fıkrasına muhalifim. <i>İ. Sezgin</i>	Balıkesir <i>A. A. Bolak</i>	Çanakkale <i>Ş. İnan</i>	Giresun Söz hakkım mahfuz. <i>İ. E. Kılıçoğlu</i>
İzmir <i>N. Mirkelâmoğlu</i>	Kars <i>K. Okyay</i>	Kırşehir <i>A. Bilgin</i>	Konya <i>R. Özal</i>
	Trabzon <i>A. Şener</i>		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Köy enstitüleri ile ilk öğretmen okullarının birleştirilmesi hakkındaki Kanunun 5 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Köy enstitüleri ile ilk öğretmen okullarının birleştirilmesi hakkındaki 6234 sayılı Kanunun 5 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Madde 5. — İlk öğretmen okulu mezunları mecburi hizmetlerini tamamlayıncaya kadar köy okullarında çalıştırılırlar. Bunlardan üç yıllık staj sürelerinin ikinci yılı sonunda başarı gösteremedikleri anlaşılır.

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Köy enstitüleri ile ilk öğretmen okullarının birleştirilmesi hakkındaki Kanunun 5 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Köy enstitüleri ile ilk öğretmen okullarının birleştirilmesi hakkındaki Kanunun 5 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Köy enstitüleri ile ilk öğretmen okullarının birleştirilmesi hakkındaki 6234 sayılı Kanunun 5 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 5. — İlk öğretmen okulu mezunları mecburi hizmetlerini tamamlayıncaya kadar köy okullarında çalıştırılırlar. Bunlardan üç yıllık staj sürelerinin ikinci yılı sonunda başarı gösteremedikleri anlaşılır.

113.

lanların tam teşkilâtlı il, ilçe veya bucak merkez okullarına nakilleri caizdir.

Bu gibilerden stajyerliği kaldırılanlar mecburi hizmetlerini tamamlamak üzere yeniden köy okullarında görevlendirilirler.

Yüksek tahsil yapmak isteyen ilk öğretmen okulu mezunlarının mecburi hizmetleri Millî Eğitim Bakanlığının tesbit edeceği esaslar dairesinde ve usulü üzere tecil olunabilir.»

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

12 . 6 . 1962

Başbakan
İ. İnönü

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

A. Eyidoğan

Devlet Bakanı
T. Feyzioğlu

Devlet Bakanı
H. O. Bekata

Devlet Bakanı
N. Ökten

Devlet Bakanı
N. Su

Adalet Bakanı
S. Kurutluoğlu

Millî Eğitim Ko.

MADDE 2. — Tasarının ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millî Savunma Bakanı
İ. Sancar

İçişleri Bakanı

A. Topaloğlu

Dışişleri Bakanı

F. C. Erkin

Maliye Bakanı

Ş. İnan

Millî Eğitim Bakanı

II. İncesulu

Bayındırlık Bakanı

E. Paksüt

Ticaret Bakanı

İ. Gürsan

Sağlık ve Sosyal Yar. Bakanı

S. Seren

B. Ko.

lanlar tam teşkilâtlı okullara nakledilebilirler.

Bu gibilerden stajyerliği kaldırılanlar mecburi hizmetlerini tamamlamak üzere yeniden köy okullarında görevlendirilirler.

Öğretmenlik lisansı veren fakültelerle öğretmen yetiştiren yüksek okullara girmek isteyen ilk öğretmen okulu mezunlarının mecburi hizmetleri Millî Eğitim Bakanlığının tesbit edeceği esaslar dairesinde ve usulü üzere tecil olunabilir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Gümrük ve Tekel Bakanı
Ş. Buladoğlu

Tarım Bakanı

C. Oral

Ulaştırma Bakanı

C. Akyar

Çalışma Bakanı

B. Ecevit

Sanayi Bakan

F. Çelikkbaş

Basın - Yayın ve Turizm Bakanı

K. Evliyaoğlu

İmar ve İskân Bakanı

M. Güven